

Συνέντευξη με τον Καλλιθεάτη συγγραφέα, τον άνθρωπο της χρονιάς στον χώρο του βιβλίου, καθώς τιμήθηκε με το κρατικό βραβείο μυθιστορημάτων για τους «Άνδρες χωρίς άνδρες»

ΝΙΚΟΣ ΔΑΒΒΕΤΑΣ «Περιμένω κάτι να με κεντρίσει» ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΘΙΣΩ ΣΤΗΝ ΚΑΡΕΚΛΑ...»

Συνέντευξη στον ΣΤΕΦΑΝΙΔΗ ΚΕΜΟΝΙΔΗ

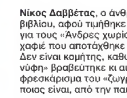
«Η μυρωδιά του βιβλίου ήταν έντονη στο σπίτι καθώς η μητέρα μου βούλιαζε στο λουτρό των εσόδων Γαλατίας της «Κοθήμερη» και στη βιβλιοθήκη μας υπήρχε Σαμάρια, Καρβίδια, Φένιου Γερμανός που της χάριζαν το βιβλίο τους με αφερμένες. Από πολύ μικρό έζησα βιβλία γύρω μου»

Πρώτη ανάγνωση: Τα ποιήματα του Νίκου Καββαδία. Τα διάβασα και τραβήχτηκα. Ενθουσιάστηκα. Βιβλίο που σε έναν μικρό κόσμο, με νησιά, τροπικά μέρη, ληϊνά έδαφη. Με ένα κλικ ταξίδευα όλο τον κόσμο. Άνοιξαν οι οριζώντες μου την εποχή που ήμουν μαθητής επί χρόνιας. Χλωμάκιος σε ένα στενό δωμάτιο, χωρίς πολλά ερμηνεία.

Δεν θέλατε να γίνετε κωμικός, όπως όλοι που διαβάζαν Καββαδία;
Ναι, βέβαια, κάθε ποίημα ήταν και ένα ταξίδι.

Γράφατε καλές εκδόσεις στο σχολείο, στην Καλλιθεά;
Τυχαστάτες.

Η συνέχεια: Έπιασε στο χέρι μου ο Χριστός Εναυσταρμένος του Κασαντζάκη το 1973. Το 1979 έπιασε φασά στην πρόσδεση. Σε ηλικία 13 χρόνων. Μου έκανε φασά εντύπωση. Έγραφα ποιήματα και μικρές ιστορίες, σε στίχ Καρβίδια. Είπα, έχω και έναν φαλλόγο που του άρεσε ο Καραϊσκάκης και έχω διαβάζει και έχω διαβάζει το ποίημα η «Πριβέλα». Ήταν η εποχή που αρχίζεις και γράφεις. Μετά ήρθε το κύμα της μεταπολίτευσης που άρχισε να πιάνει. Μουσικές ανταρσίες, κινηματογράφος. Επί χρόνιας ανοίγει κενά η «Φτίλα» του Μαρκοπούλου. Δεν έβρι γιατι. Απαγορεύτηκε μετά το Πολυτεχνείο. Μετά άρχισαν οι ομιλητικές, μαρξιστικά βιβλία, πολιτικοποίηση, καταλήψεις.

ΝΙΚΟΣ ΔΑΒΒΕΤΑΣ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΠΤΗΣΗΣ

Πρώτη απόπειρα: Έκανα πανελλήνιους διαγωνισμούς το υπουργείο Παιδείας, με επιτροπές που τις απέρριψαν. Ο Λύκος Παπαδόπουλος, Καρούλιας, μεγάλα ονόματα της λογοτεχνίας, και πήρα το τρίτο βραβείο. Μεταίτησα ο Παπαδόπουλος «έχεις πολύ ταλέντο, μην το αφήσεις».

Οι δέκα πρώτες δεν τους θυμάμαι, τους έγραφα αργότερα, αλλά δεν πέτυχαν στον χώρο του βιβλίου. Δεν έγραψαν τίποτα.

Η πρώτη έκδοση: Φοιτητής το 1979-80 έστειλα τα ποιήματά μου στην Χριστιανόπουλο, του άρεσαν και ήρθε τεσσάρη, τα δημοσιεύσει στο περιοδικό «Αδελφότητα». Τον Σεπτέμβριο του 1981 είδα στο βιβλιοπωλείο το τεύχος με τα ποιήματά μου πάνω πάνω και ήταν εκεί να έχω πάρει ένα Νόημα.

Σπουδαίο: Πέρασε ο στα ΤΕΙ και τη Θεωρηματική Παιδεία, αλλά δεν πήγα. Προτίμησα το Δημοσιογραφικό Εργαστήριο, με συμμετέχη τον Βαγγέλη Λαλιώτη, μετέπειτα διευθυντής της «Νέου».

Πρώτη δουλειά: Στο ραδιόφωνο της ΕΡΑ, πήγα στο περιοδικό «Ένα», ένα βουλευτικό και στο περιοδικό «Έπαινος» του Χατζόπουλου. Πήγα, τον νησί μου, με ριπίες τη μαρούλι να κλέβεις, του σπίντρου παρανοήσεις βιβλίου, μου ήλπιζε να γράφω κάτι και έκανα παρακωπή ενός βιβλίου του Μίχελ Λέρου αμοιβές συνεργασίας.

Η συνέχεια: Στην «Απογευματινή», το 1983 στο περιοδικό «Αν», με επικεφαλής τον Νικόλαο Ήλιου ανακουφιστική.

Ταυτόχρονα γράφατε: Έβρινα βιβλίο το 1983, όπως με προέτρεψε ο Χριστιανόπουλος. Έως το 1997 έβρινα εξ' αλλήλων.

Τι είναι πιο εύκολο, να γράφεις πεζογραφία ή ποίηση;
Και τα δύο είναι δύσκολα. Η ποίηση

είναι πιο δύσκολη, γιατί πρέπει να αποστασιοποιεί από την πραγματικότητα. Πρέπει να είναι σε κλίμα έμπνευσης, ποιητικό. Πεζογραφία, αν έχεις πλάνο, μπορείς να γράφεις κάθε μέρα.

Η ποίηση είναι σύντομη και η πεζογραφία για:
Η πεζογραφία είναι βόλεμα και η ποίηση χορός.

Ποιήματα από τη δημοσιογραφία:
Το 1988 πήγα στον ΔΟΛ και μετά στην «Κοθήμερη». Με την κρίση έβρινα άνδρες: το 2013 και μετά βούλιαξα στα «Αναγέτι Παυστήριου. Δίωξη δημοσιογραφική γραφή».

Πώς ξεκίνησε ένα ποίημα ή ένα μυθιστόρημα;
Δεν μπορώ να το καθώσω το ποίημα και να γράφω κάθε μέρα. Αντίθετα, στην πεζογραφία έχω ένα πλάνο και γράφω σύμφωνα. Σκέφτομαι τους ήρωες σου, πλοκή, κινήσεις. Γράφω πολύ γρήγορα τα δύο τελευταία χρόνια. Πάλι, μετά τη δουλειά, αρχίζω να βιβλίο, όταν έβρινα μακρής δημοσιογραφίας.

Και πώς έρχεται η έμπνευση;
Περπατών κάτι να με κεντρίσει για να καθώσω στην καρέκλα.

Για το βιβλίο «Άνδρες χωρίς άνδρες» που πήρατε το βραβείο:
Διάβασα την πληροφορία, ότι ένας παρανοήσιμος, που ασχολούταν με τις παρακολούθησεις φοιτητών, απάτηθηκε γιατί ήταν φοιτητικό φίλος. Κι εκεί μου έβρισε κάτι, με κέντρισε ως πρόσωπο. Δεν ήξερα πώς να το πλάνο. Το ξεκίνησα το 2007 και το παράτησα. Δεν με πήγανε πούθεν. Δεν ήθελα να πω την ιστορία των παρανοήσεων επί δικτατορίας. Έβρινα ιστορικά στοιχεία, πώς τους συζητούσαν. Αναρωτήθηκα πως λειτουργούσε μέσα στην οικογένειά του. Τι τους έλεγε. Φιλοσοφία πως δύο τους έλεγε: «που να κερφίσεις». Εφίχθη ένα πρόσωπο, έναν ήρωα που έχει ως προκλήση τη δουλειά σε ένα υπουργείο. Ήθελε έναν μαρτυρισμό, όχι ένα μεγάλο κεφάλαιο. Η λογοτεχνία διαδίδει κάτι που σταματάει η ιστορία, με 1 κεφάλαιο. Πλάνο του μυθιστορηματος είναι η μαρτυρία. Ο ανθρώπινος ή ήρωας, που έχει την διατήρηση. Πως την εκφέρει.

Χρησιμοποιείτε ιστορικά στοιχεία;
Έβρινα ιστορικά στοιχεία, τι είναι το βιβλίο της 21ης Απριλίου, πως με μινώδες μετακινήθηκαν, σε ποια σημεία. Και εκείνο το βιβλίο ο ήρωας μου ήταν σε μια ταράτσα κεντρικού

ζυγούριου και παρακολούθησης. Στην «Εβρία νύφη» έβρινα περσο-τρική έβρινα, γιατί είχα μια σχέση για το Ολοκαύτωμα. Ήμουν για το σπινάκι, αλλά με αναφέρω στο πορσελάνο. Η γυναίκα κινδυνεύει την αντίληψη μας νόμους που εβρίστη στο Ολοκαύτωμα. Πως διακρίνεται η γνήση. Δεν κίνω δημοσιογραφία. Την «Εβρία νύφη» τη διάβασαν στα πανεπιστήμια για τον αντισημιτισμό. Είναι ένα βιβλίο που έβρινα πολλές εκδόσεις και συνεχίζω να πουλάω. Πήρε και το βραβείο Ακα-

δημίου το 2010. Το διάβασε η Κική Δηλιγιάννη, της άρεσε και μου είπε «αυτό, Νικό, είναι για βραβείο».

Πώς γράφατε για την «Εβρία Νύφη»;
Έχω ένα θέμα που πήγε στρατούς στο Κωνσταντινούπολη. Δεν ήταν Εβραίος, το είχε με μια Εβραία και τους έπαινος μαζί. Δεν ήθελα να γράφω την ιστορία του βιβλίου μου που είχε στον ήρωα του χερσού του τον αρβί. Κι κατά που μαρτυρήσει δεν με λώνω πολύ. Στην Πεζογραφία έχω κάτι μέσα σου, αλλά δεν έρχεται τι να το κίνω. Έβρινα με φίλη Εβραία που μου έλεγε για τη ζωή της και ήθελα να το πατήρω με την ιστο-

Και πώς κερδίζετε το κρατικό βραβείο;
Δεν υποβάλλεις το βιβλίο. Υπάρχει μια επιτροπή, τρεις πανεπιστημιακοί, τρεις κριτικοί και τρεις συγγραφείς. Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και στις εκδόσεις για το κρατικό βραβείο κινηματογράφου, θέατρο, χορός. Ήταν μια μικρή λίστα, την συζητούσαν οι κριτικοί. Και η «Εβρία Νύφη» ήταν επί μικρή λίστα, αλλά πήρε το βραβείο της Ακαδημίας.

Ο ήρωας σου είναι ο παρανοήσιμος;
Οχι μόνο. Και ο γιος του αλλά και ο φίλος του που έβρισε στην κρήνη την ιστορία του πατέρα. Κι αυτός είναι ο αφηγητής.

Εκδόσεις Πατάκη από την αρχή;
Πρώτα στον Κέδρο και μετά στον

Πατάκη. Πάλι ένας εκδοτικός όμιλος που έβρισε προφορές. Από το 2008 κόπησαν όλα. Ο Πατάκης πούσε ότι είναι από τους καλύτερους και τους πιο ανειδίκευτους εκδοτικούς. Αν είναι στον Ολυμπιακό, γιατί να πας στον Ηρώδη;

Επίμονο βιβλίο;
Φιλοσοφία τον «Ζωνάριο του Μπελογιάννη». Έχει εκδοθεί στο Μεταίτη, πάνω στην κρίση, και δεν ακούστη. Το ζωνάριο είναι Παύλος Κρη. Αναφέρεται στο εβρινοτικό όπιο του Μπελογιάννη που φαινόταν ο Παύλος Κρηός κλάμα το οποίο και το μαρτυρήσει οπτικά αποτυπωμένη πλοή. Αυτό το όπιο έγινε εβρία στο Παύλο το 1952, που καθώσε σε συγκεντρωτική διαβούρηση στο κλασικό ποδηλατοδρόμιο της γαλλικής τουριστικής. Την έκινε το Κομμουνιστικό Κόμμα Γαλατίας και είχε μεγάλη επιτυχία.

Θαλάς;
Θαλάς του Παναθηναϊκού, όχι οπαδός. Στα ευρωπαϊκά παιχνίδια του Ολυμπιακού είμαι με τον Ολυμπιακό και με όλες τις ελληνικές ομάδες. Έβρινα Παναθηναϊκός λόγω Γουέστλερ. Και σε ένα βιβλίο μου αναφέρεται ότι βραβείο του σπινάκι με τον Ερβέρτο Αστέρ. Για ένα ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο, την ημέρα που, όλη η Ελλάδα παρακολούθησε ποδόσφαιρο και το ποδόσφαιρο έλεγε. Το ματς που θυμάμαι περισσότερο το είδα στο Μπαρ Σαβιλάβου, ήταν ο τελικός Κιπέλλου Ηρακλής - Ολυμπιακός 4-1 με τον Κιρίτσανι. Το πιο τρέλο ήταν στη Νέα Ζηλανθία το Παναϊκός - Εθνικός 1-1. Έβρινα καταρωμένος και ο διατήρησε απόψεις να γίνει το παγκόσιο. Ήτανται μιλιά δύο άτομα στις εκδόσεις, ένα και ένας φίλος μου. Με μοιάζει όμως για να μη βραβείζω. Ισοφύσες ο Εθνικός με απευθείας κούρα.

Άλλη οφειλή γνήση;
Το 1973 έβρινα ζωνάριο μια έκδοση αυτοκινήτων ο δελτακέρως επί θησικός, εκεί όπου είναι τώρα ο Κόντος. Μεταίτησα ο φίλος μου να πιασε, γιατί θα ήταν εκεί όλα οι παικτές του Ολυμπιακού και της Εθνικής. Πήρα σε ένα τετράδιο αυτογράφου απ' όλους, Γκατζίτσι, Σέβρη, Μπονιά, Κολέλας, αλλά και από Ακταβιάνη, Ομογενόπουλο που μινέι κοντά στο Οπίνιο μου στην Καλλιθεά.

